

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060201

DOM
2013-05-02
Stockholm

Mål nr
M 6589-12

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, deldom 2012-06-19 i mål nr M 2681-08, se bilaga A

KLAGANDE

AB Impregna

Ombud: C H B

MOTPARTER

1. T B

Ombud: T A

2. K S

3. Länsstyrelsen i Dalarnas län

4. Myndighetsnämnden miljö och bygg i Ludvika kommun

SAKEN

Tillstånd enligt miljöbalken till impregnering, mellanlagring och hantering av returmaterial i form av impregnerade stolpar och slipers inom fastigheten X i Ludvika kommun; nu slutliga villkor avseende buller

Dok.Id 1068601

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens deldom fastställer Mark- och miljööverdomstolen följande slutliga villkor avseende buller.

Bullernivån från verksamheten får vid närmaste bostäder inte överstiga följande värden: dagtid kl. 07-18 50 dB(A) ekvivalent, kvällstid kl. 18-22 samt lördag, söndag och helgdag kl. 07-18 45 dB(A) ekvivalent samt nattetid kl. 22-07 40 dB(A) ekvivalent. För närliggande kontorslokaler utan bullrande verksamheter ska för ekvivalent ljudnivå gälla 60 dB(A) dagtid, 55 dB(A) kvällstid och 50 dB(A) nattetid. För närliggande kyrkogård ska gälla 50 dB(A) dagtid, 45 dB(A) kvällstid samt 40 dB(A) lördagar, söndagar och helgdagar kl. 07-22.

Ekvivalentvärdena ska baseras på de tidsperioder som anges i villkoret.

Momentan ljudnivå får vid närmaste bostäder nattetid kl. 22-07 inte överstiga 55 dB(A). Villkoret ska anses uppfyllt även om begränsningsvärdet överskrids en gång per natt.

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar vid fasta mätpunkter under barmarksförhållanden. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer, dock minst en gång vart tredje år. Värdena ska kontrolleras i enlighet med vad som sägs ovan, kontrollprogram och med av tillsynsmyndigheten godkända mätmetoder.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Impregna AB (nedan bolaget) har yrkat att villkoret för buller ska ändras till följande lydelse.

Bullernivån från verksamheten får vid närmaste bostäder inte överstiga följande värden: dagtid kl. 07-18 50 dB(A) ekvivalent, kvällstid kl. 18-22 samt lördag, söndag och helgdag kl. 07-18 45 dB(A) ekvivalent och nattetid kl. 22-07 40 dB(A) ekvivalent. För närliggande kontorslokaler utan bullrande verksamheter ska för ekvivalent ljudnivå gälla 60 dB(A) dagtid, 55 dB(A) kvällstid och 50 dB(A) nattetid. För närliggande kyrkogård ska gälla 50 dB(A) dagtid, 45 dB(A) kvällstid samt 40 dB(A) lördagar, söndagar och helgdagar kl.07-22.

Ekvivalentvärdena ska baseras på de tidsperioder som anges i villkoret.

Momentan ljudnivå får vid närmaste bostäder nattetid kl. 22-07 inte överstiga 55 dB(A). Villkoret ska anses uppfyllt även om begränsningsvärdet överskrids en gång per natt.

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar vid fasta mätpunkter under barmarksförhållanden. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer, dock minst en gång vart tredje år. Värdena ska kontrolleras i enlighet med vad som sägs ovan, kontrollprogram och med av tillsynsmyndigheten godkända mätmetoder.

Länsstyrelsen i Dalarnas län och Myndighetsnämnden miljö och bygg i Ludvika kommun har medgett ändring i enlighet med bolagets yrkande.

T B och **K S** har inte hörts av.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN**Bolaget**

Konsultfirman ÅF-Infrastructure AB (ÅF) har utrett om de villkor som efter prövotiden fastställts av mark- och miljödomstolen är möjliga att följa. Av utredningen framgår att verksamheten innehåller de föreskriva begränsningsvärdena i de allra flesta fall, med undantag för dagtid vid kyrkogården. ÅF har även fått i uppdrag att beräkna ekvivalentnivåerna för ett helt dygn, i enlighet med mark- och miljödomstolens föreskrift. Under normal drift kommer de beräknade bullernivåerna att bli något lägre än när värdena beräknas för respektive tidsintervall. När även flisen är i drift kommer emellertid de beräknade bullernivåerna att vida överstiga begränsningsvärdet nattetid, detta trots att flisens bullerbidrag vid beräkning på i villkoret angivna tidsintervaller inte medför ett överstigande. Anledningen till detta är beräkningsteknisk. Om ekvivalentvärdena beräknas över 24 timmar kommer ekvivalentvärdet nattetid, då verksamheten inte är i drift, överskridas om verksamheten låter mycket på dagen. Detta gäller även om bullret håller sig inom föreskrivna begränsningsvärden under det tidsintervall då verksamheten faktiskt pågår.

Bolaget har under prövotiden vidtagit bullerreducerande åtgärder. Trots detta föreligger det redan idag problem med att innehålla ett begränsningsvärde om 45 dB(A) dagtid vid kyrkogården. Bolaget har också vid prövotidsredovisningen påtalat att omgivningsbullret vid kyrkogården är så pass högt att det överskrider värdena i villkoret även när verksamheten inte är i drift. Detta talar för att det inte heller finns ett reellt behov att föreskriva villkor om lägre bullernivå vid kyrkogården än vad som gäller för bostäder dagtid. Mot denna bakgrund yrkar bolaget att begränsningsvärdet dagtid vid kyrkogården fastställs till 50 dB(A).

I det nu föreskriva villkoret anges begränsningsvärdet för momentant ljud nattetid till 55 dB(A). Momentant ljud kan uppkomma t.ex. i samband med lossning av stolpar och slipers vid impregnering, vilket sker tre gånger per dygn, varav en gång nattetid. Det är nödvändigt för att verksamheten ska kunna bedrivas på det sätt som tillståndet medger att lossning kan ske också på natten. Vid normal lossning uppstår inte högre momentana ljudnivåer än 55 dB(A) vid närmaste bostad. Det kan dock inte uteslutas

att högre ljudnivå kan uppkomma vid oförutsedda händelser som t.ex. om en sliper eller stolpe lossar och faller till marken. Som villkoret nu är konstruerat kan även en sådan olyckshändelse konstituera villkorsbrott. Detta är inte rimligt. En lämplig lösning är att föreskriva att villkoret är uppfyllt även om överskridande sker en gång per natt.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Bolaget har yrkat att ekvivalentvärdena ska baseras på de tidsperioder som anges i villkoret och således inte beräknas för ett dygn. Vidare har bolaget yrkat att bullervillkoret ska ändras på sådant sätt att den momentana högsta bullernivån nattetid får överskridas vid ett tillfälle samt att bullernivån för den närliggande kyrkogården höjs med 5 dB dagtid. Såväl länsstyrelsen som kommunen har samtyckt till ändringarna.

Bolagets argument för ändringen vad gäller beräkningen av det ekvivalenta värdet är enligt Mark- och miljööverdomstolens bedömning riktigt. Mark- och miljööverdomstolen kan också mot bakgrund av vad bolaget anfört godta övriga yrkade ändringar av villkoret.

Mark- och miljödomstolens dom ska därför ändras i enlighet med bolagets yrkande.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2013-05-30

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Liselotte Rågmark, tekniska rådet Anna-Lena Rosengården samt hovrättsråden Mikael Hagelroth, referent, och Malin Wik.

Föredragande har varit Gunilla Stener

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DELDOM
2012-06-19
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr M 2681-08

SÖKANDE

AB Impregna

Ombud: C H B

MOTPARTER (EJ MYNDIGHETER)

1. T B

Ombud: T A

2. K S

SAKEN

Ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till impregnering, mellanlagring och hantering av returmaterial i form av impregnerade stolpar och slipers inom fastigheten X i Ludvika kommun, Dalarnas län, nu prövotidsfrågor avseende utsläpp till vatten samt buller

Uppgifter till miljöboken

AnläggningsID: 29997
Koordinater (SWEREF99): N 6667413, E 509377

Dok.Id 275682

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00

DOMSLUT**Buller**

Mark och miljödomstolen fastställer följande slutliga villkor avseende buller från Impregna AB:s verksamhet i Ludvika.

Bullernivån från verksamheten får vid närmaste bostäder inte överstiga följande värden: dagtid kl. 07–18 50 dB(A) ekvivalent, kvällstid kl. 18–22 samt lördag, söndag och helgdag kl. 07–18 45 dB (A) ekvivalent, nattetid kl. 22–07 40 dB (A) ekvivalent, nattetid momentant 55 dB (A). För närliggande kontorslokaler utan bullrande verksamheter ska för ekvivalent ljudnivå gälla 60 dB (A) dagtid, 55 dB (A) kvällstid och 50 dB (A) nattetid. För närliggande kyrkogård ska gälla 45 dB(A) dag- och kvällstid samt 40 dB(A) lördagar, söndagar och helgdagar kl. 07–22.

Ekvivalentvärdet ska beräknas för ett helt dygn. De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom närfältsmätningar och beräkningar vid fasta mätpunkter under barmarksförhållanden.

Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer, dock minst en gång vart tredje år. Värdena ska kontrolleras i enlighet med vad som ovan sägs, kontrollprogram och med av tillsynsmyndigheten godkända mätmetoder.

Utsläpp av vatten

Mark- och miljödomstolen fastställer att dagvattenrörets mynning i recipient ska vara placerad på samma ställe som i dag.

Mark- och miljödomstolen skjuter med stöd av 22 kap. 27 § miljöbalken upp frågan om slutliga villkor för utsläpp av vatten, exklusive lämpligt utsläppsdjup för dagvattenrörens mynning i recipient en samt spridningsberäkningar för att finna vid vilket djup som största utspädning av dagvattnet erhålls, under ytterligare en provotid enligt följande.

AB Impregna ska under prövotiden utreda tänkbara källor till de förhöjda värdena av polycykliska aromatiska kolväten vid dagvattenutsläppspunkt nr ett enligt bilaga fyra till miljökonsekvensbeskrivningen samt - om så bedöms erforderligt - utreda och föreslå eventuella försiktighetsmått och skyddsåtgärder för att reducera påverkan på omgivningen. AB Impregna ska redovisa resultat av nämnda utredningar inom ett år från det att denna dom vinner laga kraft.

BAKGRUND OCH TIDIGARE BESLUT**Gällande tillstånd**

Genom deldom den 4 maj 2009, mål nr M 2681-08, lämnade dåvarande miljödomstolen vid Nacka tingsrätt AB Impregna (nedan kallat bolaget eller Impregna) tillstånd till impregnering samt mellanlagring och hantering av returmaterial i form av impregnerade stolpar och slipers vid bolagets anläggning i Ludvika.

Tillståndet omfattar kreosotimpregnering av 60 000 kubikmeter stolpar och slipers, saltimpregnering av 30 000 kubikmeter stolpar och slipers samt omhändertagande och mellanlagring av 30 000 ton salt- och kreosotimpregnerat returmaterial per år. Tillståndet omfattar även krossning och flisning av det mottagna kreosotimpregnerade returmaterialiet.

Efter överklagande meddelade dåvarande Miljööverdomstolen i beslut den 15 juli 2009 att domstolen inte meddelade prövningstillstånd, varefter tillståndet vann laga kraft den 19 augusti 2009.

Miljödomstolen sköt i deldomen upp avgörandet av slutliga villkor avseende utsläpp till vatten samt buller.

Under prövotiden har bolaget haft att utföra utredningar enligt följande.

U1. Impregna ska under prövotiden utreda tänkbara källor till de förhöjda värdena av polycykliska aromatiska kolväten vid dagvattenutsläppspunkt nr ett enligt bilaga fyra till miljökonsekvensbeskrivningen samt - om så bedöms erforderligt - utreda och föreslå eventuella försiktighetsmått och skyddsåtgärder för att reducera påverkan på omgivningen. Utredningen ska inkludera undersökningar om lämpligt utsläppsdjup för dagvattenrörens mynning i recipient en samt spridningsberäkningar för att finna vid vilket djup som största utspädning av dagvattnet erhålls. Impregna ska redovisa resultat av nämnda utredningar inom två år från det att tillståndet togs i anspråk.

U2. Impregna ska under prövotiden undersöka och komma med förslag på vilka villkor som ska gälla för buller från verksamheten och hur kontroll av dessa villkor ska göras. Impregna ska vidare under prövotiden undersöka vilka åtgärder i form av avskärmningar m.m. som kan vidtas för att ytterligare minska bullerstörningarna från verksamheten. Utredningen ska omfatta frågan om hörbara tonkomponenter förekommer. Impregna ska redovisa resultat av nämnda utredningar inom två år från det att tillståndet togs i anspråk.

Till dess annat beslutas gäller följande provisoriska föreskrifter.

P1. Bullernivån från verksamheten får vid närmaste bostäder inte överstiga följande riktvärden: dagtid kl. 07-18 50 dBA ekv.; kvällstid (samt lördag, söndag och helgdag kl. 07-18) kl. 18-22 45 dBA ekv.; nattetid kl. 22-07 40 dBA ekv.; nattetid momentant 55 dBA. För närliggande kontorslokaler utan bullrande verksamheter ska för ekvivalent ljudnivå gälla 60 dBA dagtid, 55 dBA kvällstid och 50 dBA nattetid. För närliggande kyrkogård ska gälla 45 dBA dag- och kvällstid samt 40 dBA lördagar, söndagar och helgdagar kl. 07-22.

Tillsynsmyndigheten bemyndigas enligt 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken att meddela villkor och föreskrifter avseende tidsbegränsade undantag från ovan villkorsreglerade bullernivåer.

PRÖVOTIDSREDOVISNINGEN

I prövotidsredovisningen, kompletterad med vissa ändringar efter bemötande av inkomna yttranden, har bolaget redovisat och föreslagit i huvudsak följande.

Utredningsvillkor U1 - utsläpp till vatten

Utredningsresultat m.m.

Utredningsarbetet har ännu inte lyckats isolera en källa till de förhöjda halterna av polycykliska aromatiska kolväten i aktuell utsläppspunkt. Under utredningstiden har bolaget emellertid vidtagit ytterligare försiktighetsåtgärder beträffande aktuell fråga

genom bland annat installation av ytterligare en slam- och oljeavskiljare. Bolaget har dock inte hunnit kontrollera hur väl slam- och oljeavskiljaren reducerar halten av polycykliska aromatiska kolväten i utgående vatten.

Bolaget föreslår att uppföljning av åtgärder fortgår i ytterligare ett år för att säkerställa att saneringsåtgärder samt installation av slam- och oljeavskiljare gett avsedd verkan och för att samla in ytterligare information om mängden polycykliska aromatiska kolväten som tillförs via utloppspunkterna.

Ytterligare åtgärder som vidtagits under utredningen

En känd förorening på företagets område bestod av en cirka 100 meter lång kreosotkontaminerad kulvert som mynnade ut i recipienten. Kulverten har inte nyttjats på de senaste fyrtio åren men bedömdes ändå som en s.k. hot-spot på området som borde åtgärdas för att eliminera ett möjligt utsläpp av polycykliska aromatiska kolväten till recipient.

Totalt sanerades 125 ton jord. Saneringen redovisades för tillsynsmyndigheten 2010-07-08.

I samband med byte av värmekulvert som går mellan bolagets torkanläggning och Lyviksverket fördes 220 ton jord med analysvärden som överskred Naturvårdsverkets riktvärde för s.k. mindre känslig markanvändning till Ragn-Sells avfallsanläggning i Högbytorp. Saneringen redovisades för tillsynsmyndigheten 2009-05-15.

Förslag till villkor m.m.

Mot bakgrund av vad som angetts ovan behöver bolaget ytterligare tid för att genomföra aktuell utredning. Bolaget har emellertid vidtagit saneringsåtgärder samt installerat ytterligare en slam- och oljeavskiljare och anser med anledning härav att domstolen istället för att förlänga prövotiden kan överväga att delegera aktuell fråga om meddelande av eventuella slutliga villkor till tillsynsmyndigheten.

Sammanfattningsvis yrkar bolaget att mark och miljödomstolen med avslutande av utredningsvillkor U1 bemyndigar tillsynsmyndigheten enligt 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken att föreskriva eventuella villkor beträffande fråga om utsläpp till vatten alternativt förlänger provotiden med ett år.

För alternativet att förlänga provotiden har bolaget som talan slutligen bestämts anfört att utredningskravet om utsläppspunkten bör tas bort.

Utredningsvillkor U2 - buller

Förslag till villkor

Bolaget har, som talan slutligen har bestämts, yrkat att mark- och miljödomstolen med avslutande av utredningsvillkor U2 fastställer slutligt villkor beträffande buller och föreslår, för att möta de krav som uppställs i praxis, *i första hand* att bullervillkoret utformas enligt följande.

Bullernivån från verksamheten får vid närmaste bostäder inte överstiga följande värden: dagtid kl. 07-18 50 dB(A) ekv.; kvällstid (samt lördag, söndag och helgdag kl. 07-18) kl. 18-22 45 dB (A) ekv.; nattetid kl. 22-07 40 dB (A) ekv.; nattetid momentant 55 dB (A). För närliggande kontorslokaler utan bullrande verksamheter ska för ekvivalent ljudnivå gälla 60 dB (A) dagtid, 55 dB (A) kvällstid och 50 dB (A) nattetid. För närliggande kyrkogård ska gälla 45 dB(A) dag- och kvällstid samt 40 dB(A) lördagar, söndagar och helgdagar kl. 07-22.

Värdena ska kontrolleras i enlighet med kontrollprogram och med av tillsynsmyndigheten godkända mätmetoder. Om något av värdena överskrids, ska bolaget inom den tid som tillsynsmyndigheten bestämmer vidta åtgärder så att värdet kan innehållas.

Tillsynsmyndigheten bemyndigas enligt 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken att dels meddela villkor och föreskrifter avseende tidsbegränsade undantag från ovan villkorsreglerade bullernivåer, samt dels fastställa tid inom vilken åtgärder och uppföljande kontroll ska ha vidtagits.

I andra hand har bolaget yrkat att bullernivåerna, för att skapa rimligt handlingsutrymme innan straffsanktion kan aktualiseras, generellt höjs med 5 dB(A) enligt följande.

Bullernivån från verksamheten får vid närmaste bostäder inte överstiga följande värden: dagtid kl. 07-18 55 dB(A) ekv.; kvällstid (samt lördag, söndag och helgdag kl. 07-18) kl. 18-22 50 dB (A) ekv.; nattetid kl. 22-07 45 dB (A) ekv.; nattetid momentant 60 dB(A). För närliggande kontorslokaler utan bullrande verksamheter ska för ekvivalent ljudnivå gälla 65 dB (A) dagtid, 60 dB(A) kvällstid och 55 dB (A) nattetid. För närliggande kyrkogård ska gälla 50 dB(A) dag- och kvällstid samt 45 dB(A) lördagar, söndagar och helgdagar kl. 07-22.

Värdena ska kontrolleras i enlighet med kontrollprogram och med av tillsynsmyndigheten godkända mätmetoder.

Tillsynsmyndigheten bemyndigas enligt 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken att meddela villkor och föreskrifter avseende tidsbegränsade undantag från ovan villkorsreglerade bullernivåer.

Genomförande av utredning, resultat m.m.

Bolaget har genomfört bullerutredningar som redovisats till tillsynsmyndigheten. Mätningarna har genomförts i början av juni 2011 vid ett antal tillfällen.

Mätningar har gjorts i snitt av en minuts mätning med anledning av att längre intervall än så är svårt att mäta eftersom biltrafik förekommer på samtliga platser. Flera mätningar gjordes på varje plats. De mätningar där andra störande moment som bilar, högt fågelkvitter, traktorer m.m. inte fanns med valdes som redovisande mätningar.

Åtgärder som vidtagits under tiden för utredningen

Bolaget har genomfört två större förändringar för att minska buller från svarvning (bastning) och flisning. Vid svarvningen har bullerdämpande åtgärder i form av plank och skyнке satts upp vid stolpintaget. Likaså nyttjas svarven inte efter kl. 22. Bolaget har vidare endast flisat returmaterial m.m. mellan kl. 06 och 18 måndag-fredag.

Det kan noteras att det inte inkommit några klagomål rörande buller sedan ovanstående åtgärder vidtagits.

Villkorsdiskussion

Verksamheten har minskat i produktionsvolym. Vidare visar genomförda bullerutredningar att bolagets verksamhet inte påverkar mer än övrig verksamhet i området. Det bör noteras att värdena i villkoret för närliggande kontor, bostadshus och kyrkogård överskrids även när företagets verksamhet inte är i drift.

Bolaget anser med anledning härav att själva villkorsvärdena i det provisoriska villkoret kan fastställas.

Att endast använda begreppet riktvärde, med den definition som bolaget föreslagit, men bibehålla de föreslagna värdena skulle emellertid innebära en allvarlig skärpning som inte är miljömässigt motiverad och som inte heller kan anses rimlig, eftersom ett överskridande av ett begränsningsvärde är straffsanktionerat. Det bör i sammanhanget erinras om att bolaget genomfört bullerreducerande åtgärder och att det därefter inte framförts några klagomål på buller från verksamheten. Som framgår av prøvotidsredovisningen är bakgrundsbullret i området också så pass högt att det vid genomförda mätningar inte noterats någon skillnad på bullernivån när verksamheten varit i drift respektive inte har varit i drift. Även av rättssäkerhetsskäl är det olämpligt att bibehålla föreslagna värden som begränsningsvärden utan att ytterligare reglera effekterna av ett eventuellt överskridande.

Genom andra stycket i villkorsförslaget ligger det i villkoret en skyldighet för bolaget att i händelse av konstaterat överskridande omedelbart kontakta tillsynsmyndigheten och redovisa vilka åtgärder som redan vidtagits och som ämnar vidtas för att överskridande inte ska upprepas. Tillsynsmyndigheten ska därefter fatta beslut om inom vilken tid som åtgärder och uppföljande kontroll ska ha utförts. Genom beslutet anges en borte tidsgräns för hur länge överskridande får ske och bolaget tillförsäkras möjlighet att vidta åtgärder innan det kan bli aktuellt med straffsanktion.

INKOMNA YTTRANDEN

Havs- och vattenmyndigheten (HaV)

U1 - Utsläpp till vatten

Havs- och vattenmyndigheten har yrkat att provotidsutredningen U1 förlängs med ett år och inte avslutas i enlighet med bolagets yrkande. HaV anser att resultat från fortsatta utredningar bör ligga till grund vid föreskrivandet av villkor för utsläpp till vatten. HaV anser vidare att bolaget bör, i samband med provotidsredovisningen, inkomma med förslag på villkor för utsläpp till vatten.

T B

Utsläpp till vatten

T B har bestritt Impregnas yrkande att tillsynsmyndigheten ska bemyndigas att föreskriva villkor enligt 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken beträffande utsläpp till vatten, men har tillstyrkt att provotiden avseende vatten förlängs med ett år.

T B har anfört bl.a. följande.

Utsläppen av polycykliska aromatiska kolväten (PAH) ansågs vid provningen av Impregnas tillståndsansökan vara en avgörande fråga för tillåtligheten av verksamheten, varför utredningsvillkoret föreskrevs. Det är därför positivt att Impregna vidtagit åtgärder som syftar till att minska halterna av PAH i dagvattnet. Någon uppföljning som visar om dessa åtgärder har haft någon effekt har emellertid

inte presenterats. Någon undersökning om lämpligt utsläppsdjup för dagvattenrörets mynning har inte heller presenterats i prøvotidsredovisningen.

Med hänsyn till att frågan om PAH i dagvattnet vid prövningen av tillåtligheten ansetts vara väsentlig och avgörande delar av utredningsvillkoret inte besvaras i prøvotidsredovisningen kan dagvattenfrågan inte anses vara en fråga av mindre betydelse som kan delegeras till tillsynsmyndigheten enligt 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken. Prövotiden skall därför förlängas med ett år varefter Impregna ska redovisa de delar av utredningsvillkor 1 som ännu inte presenterats.

Buller

T B har yrkat att villkoret utformas som begränsningsvärde och att industribullernormen följs.

T B har i denna del anfört huvudsakligen följande. Bolagets förslag i första hand innehåller en reglering om att "Om något av värdena överskrids, ska bolaget inom den tid som tillsynsmyndigheten bestämmer vidta åtgärder så att värdet kan innehållas" Även denna utformning utgör emellertid en sådan riktvärdesliknande konstruktion som Mark- och miljööverdomstolen motsatt sig i ovan angivna avgöranden. Bolagets förslag i andra hand är att värdena enligt industribullernormen generellt höjs med 5 dB(A). Skäl för att här frånga nyligen fastlagd överrättspraxis eller att tillskapa bullervillkor som är lindrigare än den fast etablerade industribullernormen saknas.

K S

K S har anfört huvudsakligen följande. Mätningarna ger inga som helst svar ges på om anläggningen klarar kraven på bullernivåer under varken dagtid, kvällstid eller nattetid utan är en meningslös mätning av bullerbrus dagtid. Det är uppseendeväckande att om man vill visa de bullernivåer som anläggningen genererar så utförs samtliga mätningar dagtid när omgivande störningar är som störst. Frågan om hörbara tonkomponenter behandlas överhuvudtaget inte alls. För att ge ett seriöst svar måste man frekvensanalysera den uppmätta signalen dvs. visa

de ingående deltonerna. Det är väl känt att stora fläktar (t.ex. spånfläkten) är en av de mest störande ljudkällorna, låg konstant frekvens och därmed lång utbredning. Det är oklart hur kontrollen av bullret ska göras.

Länsstyrelsen i Dalarnas län

Utsläpp till vatten

Länsstyrelsen har i denna del anfört huvudsakligen följande. För att Impregna ska kunna uppfylla utredningsvillkor U1 behöver mätningar utföras och utvärderas. Dessa är ännu inte klara. Dagvattenutredningar med provtagning och flödesmätning bör dessutom spridas över 12 månader för att få med säsongsbetonade variationer. Att utgå som nu från en torr höst som övergår i vinter blir sannolikt inte representativt beroende på hur utredningen läggs upp.

Utformningen av utsläppen bör inte begränsas till att uppnå maximal utspädning. Viktigt är också att utsläppspunkterna utformas och placeras så att mobilisering av redan förorenade sediment undviks. Länsstyrelsen yrkar därför på ny provotid för att ge Impregna utrymme för uppföljande mätningar av effekterna av utförda åtgärder. En bedömning av utsläppspunkternas lämplighet utifrån mobiliseringsaspekten behöver därför också göras av företaget.

Länsstyrelsen förordar att mark- och miljödomstolen inte fastställer slutliga villkor för utsläpp till vatten. Detta avgörande bör dock skjutas upp till dess företaget har inkommit med slutlig redovisning enligt ovan. Frågan är av sådan betydelse, att den inte bör överlämnas till tillsynsmyndigheten för avgörande.

Buller

Länsstyrelsen har yrkat att bullervillkoret sätts som begränsningsvärden enligt följande definition. "Ett överskridande av de angivna begränsningsvärdena ska åtföljas av omedelbara och tillräckliga åtgärder för att begränsningsvärdet ska innehållas".

Miljö- och byggnämnden i Ludvika kommun

Miljö- och byggnämnden har anfört bl.a. följande. Vad gäller utsläpp av PAH via dagvattnet och utredning om detta tillstyrker nämnden en fortsatt utredningstid ytterligare ett år. Vad gäller utsläppspunkt föredrar miljö- och byggnämnden att den nuvarande strandnära utsläppspunkten används. Strandområdet intill industrin är mindre känsligt för allmänheten eftersom det består av fyllnadsmassor och eftersom det finns industrialanläggningar här. Området är inhägnat från land och varningsmarkerat från sjön. Längre ut i viken så används området för båttrafik och botten är förorenad av kreosot som kan rivas loss av dagvattnet samtidigt som utläggningen av ledningen blir problematisk. Det är då bättre att dagvattnet släpps ut vid stranden och späds ut innan det når ut i sjön.

En strandnära utsläppspunkt kan bevakas visuellt och det går också att genomföra åtgärder till exempel utläggning av läns vid akut situation. Det är dessutom bättre vad gäller issäkerheten att dagvattnet släpps vid stranden. Utsläpp längre ut kan ge lömska försvagningar av isen. Nämnden föreslår att utredningskravet om utsläppspunkten tas bort till förmån för nuvarande utsläppspunkt.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har avgjort målet utan huvudförhandling.

Utsläpp till vatten

Bolaget har föreslagit att mark- och miljödomstolen avslutar prövotiden och bemyndigar tillsynsmyndigheten enligt 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken att föreskriva eventuella villkor alternativt förlänger prövotiden med ett år. Inga remissinstanser eller andra berörda som yttrat sig i frågan om utsläpp till vatten har tillstyrkt bolagets förslag om delegation, samtliga har dock tillstyrkt bolagets förslag att förlänga prövotiden. Miljö- och byggnämnden har redovisat skäl för varför den nuvarande strandnära utsläppspunkten bör fortsätta att användas och för varför den fortsatta utredningen inte bör omfatta frågan om utsläppspunkten, en uppfattning som bolaget delar.

Mark- och miljödomstolen delar remissinstansernas uppfattning att prövotiden bör förlängas för ytterligare utredning beträffande utsläpp PAH med dagvattnet och åtgärder för att begränsa dessa. Domstolen finner att det i målet framkommit bärande argument för att den nuvarande utsläppspunkten bör fortsätta användas och att det därför inte behövs fortsatt utredning i det avseendet, i enlighet med vad miljö- och byggnämnden anfört.

Buller

Bolaget har, med anledning av senare avgöranden från Mark- och miljööverdomstolen (MMÖD), slutligen föreslagit en villkorskonstruktion där ordet riktvärde tagits bort och ersatts av begränsningsvärde samt där det gjorts tillägg om kontroll, vidtagande av åtgärder vid överskridande samt bemyndigande till tillsynsmyndigheten att medge tidsbegränsade undantag från de angivna värdena.

Mark- och miljödomstolen delar inte bolagets uppfattning om att den föreslagna villkorskonstruktionen med delegation till tillsynsmyndigheten överensstämmer med nu fastställd praxis. Tilläggsskrivningen om att åtgärder vid överskridande ska vidtas inom den tid som tillsynsmyndigheten bestämmer och ett bemyndigande till tillsynsmyndigheten att medge undantag medför en omfattande delegation av för bullervillkoret centrala bestämmelser och bedöms inte motsvara de krav på villkorskonstruktion som MMÖD förklarar ska gälla.

MMÖD har visserligen (se dom den 28 februari 2012 i mål nr M 197-10) anfört att begränsningsvärden i vissa fall kan behöva formuleras så att de ger verksamhetsutövaren ett visst handlingsutrymme innan de blir straffsanktionerade. Bolaget kan emellertid inte anses ha visat att skäl finns för att föreskriva villkor innebärande att visst handlingsutrymme erhålls. Tvärtom visar redovisningen av nyligen vidtagna bulleråtgärder tillsammans med det faktum att inga klagomål inkommit att det inte bör vara några svårigheter för bolaget att innehålla de värden som anges i Naturvårdsverkets riktlinjer avseende buller vid bostäder från nyetablerad industri. Det förhållandet att det finns annan bullrande verksamhet i

området ändrar inte denna bedömning. Som nedan sägs finns mät- och beräkningstekniska metoder som exkluderar annan bullrande verksamhet i närområdet. Inte heller de bullermätningar som presenterats av bolaget ändrar bedömningen. De är gjorda under relativt korta tidsperioder och i många fall under störda förhållande, varför de enligt domstolen inte kan anses utgöra underlag för slutsatsen att det skulle föreligga svårigheter att innehålla ekvivalentvärdena för nyetablerad industri. Någon formulering innebärande att bolaget erhåller sådant handlingsutrymme som sägs i nämnda dom från MMÖD kan därmed inte anses erforderligt. Vidare kan bolagets andrahandsyrkande, som innebär att vedertagen industribullernorm frångås, inte anses överensstämma med vad MMÖD fastslagit rörande begränsningsvärden för buller.

Beträffande kontrollen bör denna göras genom närfältsmätningar och beräkningar för att på detta sätt eliminera andra bullerkällor (se här exempelvis avgörande refererat i MÖD 2009:2). En sådan konstruktion av villkoret tar hänsyn till de andra bullerkällor som bolaget nämner och säkerställer att bolaget inte bidrar till att den ackumulerade bullernivån ökar. Villkoret bör formuleras i enlighet med domslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 425)

Överklagande senast den 10 juli 2012.

Johan Svensson

Jan-Olof Arvidsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Johan Svensson, ordförande, och tekniska rådet Jan-Olof Arvidsson samt de särskilda ledamöterna Carl-Johan Alfthan och Dan Björklund.